

dicens non esse peccatum, etsi simulacra ipsos adorare contingat persecutionis tempore instante, si solum conscientia non adorent; & si quid etiam confiteantur ore, non autem corde. Atque hujus rei testem adducere fraudulenter ille impostor non erubescit Phinees sacerdotem quemdam de genere Levi & Aaron, & prius Phinees, quod in Babylone tempore captivitatis adoraverit Dianam, & in Susis effugerit perniciem mortis coram Dario Rege. Quare omnia ipsius falsa sunt & vana: & post multa: Sed & rursum Christum confitetur nomine, dum dicit: Christus magnus ille Rex; non autem ex dolosa & adulterata tractatione nugacissimi libri ejus compre-

bendi, an de Domino nostro Jesu Christo narravit: neque enim hoc determinat; verum Christum simpliciter dicit. Prohibet etiam orare ad Orientem, asserens non oportere sic intendere, verum faciem ad Hierosolymam convertere ex omnibus partibus: ita ut hi qui in Oriente sunt, in Occasum Hierosolymis intendant: & post alia de eodem: Describit Christum esse quamdam virtutem, cujus etiam mensuras significat, vigintiquatuor scelerum in longitudinem, hoc est, milliariorum nonaginta sex: latitudinem vero scelerum sex, id est, milliariorum vigintiquatuor; & crassitudinem similiter emittitur, & pedes, & reliqua fabulamenta. Esse autem

Portenta
Hæretico-
rum.

Numismatum Coloniarum recitato, legitur annus quintus, quem is prætermisit, quod Helio-gabalus ad illum non pervenerit. Toinardus, qui me monuit de illa Nummi Helio-gabali mutilatione, existimabat difficultatem cessare, si advertamus, Imperatores annos Imperii, ac Tribunitiam potestatem a die IV. Idus Decembris cum Tribunis iniisse, & menses, qui a die suscepti imperii ad IV. Idus Decembris fluxerant, pro anno computasse, eodemque die annum secundum, seu Tribunitiam potestatem II. inchoasse, & sic deinceps. Verum eam sententiam Nummi refellunt. Mediobarbus duos Neronis exhibet, in quibus is dicitur TR. P. III. COS. II. qui tamen anno Christi LVII. quo secundum Consulatam gessit, TRIB. POT. IV. COS. II. diceretur, si mense Decembri anni LIV. secundam Tribunitiam potestatem, ut vult Vir doctissimus, auspicatus esset: mense enim Octobri illius anni Claudio successerat. Sic Domitianus in Nummo apud Mediobarbum dicitur TR. P. II. COS. VIII. imperare cepit Domitianus die XIII. Septembris anni LXXXI. quare anno LXXXIII. quo Consulatam IX. sumit non TRIB. P. II. Sed TR. P. III. diceretur si ea sententia vera esset. Marcus Aurelius Tribunitiam potestatem anno Christi CXLVII. ornatus est, qui ideo initio anni CLXI. quo tertium Consul processit, dictus fuisse TRIB. POT. XVI. & tamen Mediobarbus varios hujus Imperatoris nummos profert, in quibus legitur, TRIB. POT. XV. COS. III. denique Severus Alexander in variis nummis apud Mediobarbum dicitur, TRIB. P. III. COS. II. qui, cum anno Christi CCXXII. mense Martio regnare cœperit, annoque CCXXVI. secundum Consulatam capesserit, prius Tribunitiam potestatem V. quam Consulatam II. suscepisset, si IV. Idus Decembris eam exorsus esset.

VII.
Nummi in
contra-
rium ex-
plicantur.

Hæc mea de hujusmodi nummis conjectura. Omnes nummi Latini, in quibus anni Tribunitiae potestatis, annos Imperii excedunt, aut mendose descripti, aut a Monetariis in iis cudendis erratum, aut anni unius Imperatoris, alteri attributi, ut de Gallo & Volusiano loquens ostendi. Quoad Nummos Græcos, in quibus plures Imperii anni leguntur, quam reipis Augusti regnarint, vel idem dicendum ac de Latinis, in quibus anni Tribunitiae potestatis annos Imperii superant, vel existimandum annos illos, non ad Imperium, sed ad aliquod aliud nobis incognitum referri. Extant in Gaza Regia Basilicæ Tyranni, qui menses tantum viginti imperavit, Numismata in quibus signatur annus III. in aliis annus IV. in aliis annus V. quos nullus dicit de ejus imperii annis intelligendos esse,

sed quos nullus negabit sine aliquo consilio illis Nummis Græcis insculptos. Anno CCXXXVIII. num. VII. varios nummos exhibui Tarsi percussos, in quibus annus secundus ad annos Imperatorum in iisdem expressorum ordinem non habent. Denique annus tertius qui in quibusdam Nerva Nummis habetur, ad ejus Imperium referri non potest; cum tam apud Mediobarbum, quam in Cimeliis Principum, complures Nummi Latini extant in quibus Nerva (qui anno Christi XCVI. mense Septembris Imperium inivit, annoque XCVIII. exente Januario mortuus est, cum Kalendis ejusdem mensis Consulatam IV. cepisset) dicitur TR. P. III. COS. III. Quare in Nummis illis annus tertius ad ejus Imperii durationem pertinere non potest.

Traianus hoc anno e Dacia Romam redux de Decebalo Dacorum Rege triumphavit, ut certum facit Nummus a Card. Norisio in Epistola Consulari pag. 67. ex Thesuro Mediceo productus: IMP. CAES. NERVA TRAIANI. AUG. GERM. DACICUS. P. M. in postica: TR. P. VII. IMP. III. COS. V. P. P. S. C. Vistur Imperator in curru; seu in quadrigis triumphans, qui dextra laurum, sinistra sceptrum tenet: quo Nummo prior Traiani triumphus sine dubio signatus, & hoc anno, quo Tribunitiam Potestatem VII. inivit, & Augusti Imperii Quinquennalia dedit, ductus. Animadverti enim, Imperatores post Vespasianum annis, quibus triumpharunt, Consulatam cepisse, vel saltem triumphum cum Decennialibus & id genus festis conjunxisse. Quia vero Maximus belli Dacici confector fuit, ut num. I. dixi, anno quo Traianus triumphavit, ejus in Consulatam Collega fuit, ut in partem aliquam triumphi veniret. Traianum vero post debellatos Dacos plures colonias, non vero unicam deduxisse in Daciam recte ostendit Fabrettus in Synagmate de Columna Traiani pag. 243. tam ex Inscriptionibus, quam ex Ulpiano J. C. in L. 2. D. de censibus: quæ coloniae vel in Quinquennialibus, vel in Decennialibus Traiani, ut moris erat, instituit; quod Virum cruditissimum fugit, qui nusquam hujusmodi festorum a Traiano celebratorum meminuit. Hæc porro Inscriptio, quam ipsemet pag. 288. ex Grutero refert, Quinquennialium Augusti Imperii Traiani indicium: IMP. CAESARI. DIVI. NERVAE. F. NERVAE TRAIANO. AUG. GERMANICO. DACICO. PONTIFICI. MAXIMO. TRIBUNIC. POT. VII. IMP. III. CCS. V. P. P. TRIBUS. XXXV. QUOD LIBERALITATE OPTIMI PRINCIPIS. COMMODA. EARUM. ETIAM. LOCORUM.

VIII.
Traiani
prior tri-
umphus.
Baroni
ann. 103.
p. 111.